

עמ"מ 37481-09-24 - פלוני נ' מדינת ישראל

בית המשפט העליון

עמ"מ 37481-09-24

לפני: כבוד השופטת דפנה ברק-ארז

המערערים: 1. פלוני
2. פלוני
3. פלוני
4. פלוני

נגד

המשיבים: 1. מדינת ישראל
2. שירות הביטחון הכללי
ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 2.9.2023 במ"מ 57936-08-24 שניתנה על-ידי כבוד הנשיאה ר' לורן י"ט באלול התשפ"ד (22 ספטמבר 2024)
תאריך הישיבה: בשם המערערים: בשם המשיבים: עו"ד תהילה רוט

החלטה

1. בפני ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 2.9.2024 (מ"מ 57936-08-24, הנשיאה ר' לורן) בגדרה אושרו צווי מעצר מינהליים ביחס לכל אחד מהמערערים - לתקופה של ששה חודשים ביחס למערערים 1, 3 ו-4, ולתקופה של ארבעה חודשים ביחס למערער 2.

עיקרי התשתית העובדתית וההליכים עד כה

2. המערערים נעצרו ביום 22.8.2024 ונחקרו בחשד למעורבות באירועים בעלי אופי לאומני בנסיבות של מעשה טרור. עם זאת, בסופו של דבר הוחלט כי לא התגבשו ראיות המאפשרות הגשת כתבתי אישום בעניינם. שר הביטחון חתם על צווי המעצר המינהליים בעניינם מכוח סמכותו לפי סעיף 2 לחוק סמכויות שעת חירום (מעצרים), התשל"ט-1979 (להלן: החוק)

לאחר שהוצג בפניו מידע מודיעיני חסוי לפיו הם מסכנים את ביטחון המדינה.

3. הבקשה לאשר את צווי המעצר נדונה בבית המשפט המחוזי ביום 29.8.2024. באי-כוחם של המערערים טענו בדיון, בין היתר, כי ניתן להסתפק בחלופת מעצר פוגענית פחות ממעצר המינהלי, ולחלופין לקצר את משכם של צווי המעצר. עוד נטען כי תכליתם של צווי המעצר במקרה זה היא עונשית ולא מניעתית. בעניינו של המערער 3, נטען כי עיסוקו הוא בתחום של הפקה וצילום באזור יהודה ושומרון, וכי נוכחותו בשטח קשורה בכך.

4. בדיון שהתקיים בבית המשפט המחוזי נחקר הממונה בשב"כ, האמון על עניינם של המערערים, על-ידי בא-כוחם.

5. ביום 2.9.2024 נתן בית המשפט המחוזי את החלטתו הנזכרת בראשית הדברים. לאחר שבחן את עניינם של כל אחד מהמערערים הגיע בית המשפט המחוזי לכלל מסקנה כי מכל אחד מהם נשקפת סכנה ממשית לביטחון המדינה ולשלום הציבור בהסתברות קרובה לוודאות. זאת, ביתר שאת בשים לב להסלמה באירועים בשטח, שלה היו שותפים לפי הנטען גם המערערים. בתוך כך דחה בית המשפט המחוזי את טענתם של המערערים לפיה צווי המעצר המינהלי בעניינם הוצאו מטעמים עונשיים. כמו כן בית המשפט המחוזי קבע כי לא ניתן במקרה זה להסתפק בחלופה אחרת שפגיעתה במערערים פחותה. בית המשפט המחוזי ציין כי ביחס למערערים 1-3 הוא שקל האם נכון לאשר את תקופת המעצר כפי שהורה שר הביטחון, בשים לב לכך שלא ננקטו בעניינם אמצעים אחרים עובר למעצרו המינהלי. עם זאת, הוא הוסיף וקבע כי נוכח החומרה והמסוכנות העולה מן החומר החסוי בעניינם, ובשים לב לכך שחומר זה הוא עדכני, אין להתערב במשך תקופת המעצר. עוד ציין בית המשפט המחוזי כי במסגרת הדיון התקופתי בצווי המעצר, וככל שיחול שינוי נסיבות, ניתן יהיה לשקול נושא זה בשנית.

הערעור בפני

6. הערעור דנן הוגש ביום 15.9.2024, והועלו בו שורה של טענות. כמו בבית המשפט המחוזי טענו המערערים כי היה מקום לנקיטת אמצעים מידתיים ופוגעניים פחות, שאינם כרוכים במעצרו המינהלי. כן נטען כי ההחלטות על המעצרים המינהליים מבוססות על שיקולים זרים שעניינם הצורך לתת מעין "מענה" לאירועי אלימות שהתרחשו באזור, ולכן יש לראות בהם אמצעי ענישה שננקט בניגוד לדין.

7. הדיון בערעור התקיים בפני ביום 22.9.2024. באי-כוח המערערים חזרו על עיקר טענותיהם, כפי שהובאו בפני בית המשפט המחוזי, והדגישו כי לשיטתם צווי המעצר בעניינם אינם מידתיים ואף הוצאו משיקולים זרים. עוד הועלו טענות ספציפיות בעניינם של כל אחד

ואחד מן המערערים, לרבות הטענות הנזכרות לעיל בעניינו של המערער 3. בהקשר זה הודגשו הטענות בדבר פעילותו המקצועית, אשר הובילה אותו להימצאות בשטח בהקשרם של אירועים רבים. מנגד, באת-כוח המדינה הדגישה כי על-פי החומר החסוי מיוחסת למערערים מעורבות משמעותית בפעילות אלימה בשטח כנגד תושבי האזור.

8. בשלב זה הוגש לעיוני חומר חסוי רחב יריעה המפרט ידיעות שנאספו בעניינם של המערערים. כדי לאפשר הצגת שאלות והתייחסות מלאה לדברים קיימתי דיון במעמד צד אחד שבו נכחו גם נציגי השב"כ. בדיון זה הוצגו לי הסברים, וכן ניתן מענה לשאלות שהצגתי. בהתאם להמלצתי, הוחלט על הרחבת הפרפרזה בעניינו של המערער 3 ונמסר כי "יש אירועים שאינם קשורים לפעילות כעיתונאי ומתעד שעומדים ביסוד המעצר המינהלי".

דיון והכרעה

9. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ועל בסיס עיון בחומר הרב שהוצג לי, כמו גם המענה שקיבלתי לשאלותיי מנציגי השב"כ בדיון שהתקיים במעמד צד אחד, אני סבורה כי דין הערעור להידחות.

10. החומר בעניינם של כל אחד ואחד מן המערערים הוא עשיר ונרחב, וכולל ידיעות רבות הקושרות בינם לבין פעילות הפוגעת בביטחון המדינה ובביטחונם של תושבי האזור. מכלל החומר שהונח בפני עולה מסוכנות מובהקת הנשקפת מן המערערים ואשר מניחה בסיס איתן למעצרים המינהלי. אין ספק שהשימוש באמצעי של מעצר מינהלי צריך להיות מדוד וזהיר, אך התרשמתי ששיקול זה עמד לנגד עיניהם של גורמי הביטחון.

11. אוסיף ואומר כי נחה דעתי שהחלטה בעניינו של המערער 3 אינה נוגעת לפעילותו כעיתונאי וכמתעד. כפי שצוין, ניתן לכך ביטוי אף בפרפרזה הגלויה שנמסרה במהלך הדיון. עוד אדגיש, כי לא התרשמתי שיש ממש בטענתם של המערערים לפיה מעצריהם נועדו לשרת תכלית עונשית ולא מניעתית.

12. לסיום אציין כי עיון בחומר העלה כי הקושי בהגשת כתבי אישום נגד המערערים אינו נובע ממיעוט החומר בעניינם, אלא מטעמים ענייניים הנוגעים לחשיפת שיטות ודרכי פעולה של רשויות החקירה, כמקובל במעצרים מינהליים.

13. לנוכח האמור לעיל ובמכלול הנסיבות, אני סבורה כי אין מקום להתערבותה של ערכאת הערעור בקביעתו של בית המשפט המחוזי.

14. סוף דבר: הערעור נדחה.

ניתנה היום, כ"ו אלול תשפ"ד (29 ספטמבר 2024).

דפנה ברק-ארז
שופטת